

UNDIR FYRA EYGUM

Hvør er tín fyrimynd innan filmsheimin?

Alfred Hitchcock, Stanley Kubrick, Ingmar Bergman, Kate Bush, Roy Orbison. Hatta eru fólk mær dámar ordiliga væl, tí tey hava gjørt nakað heilt nýtt, men annars havi eg ikki fyrimyndir sum so.

Ætlar tú tær at bógva í FO í framtíðini?

Ja, altso eg vil siga, at fyri meg og mítt yrki so er tað torført at bógva her. Filmbransjan er so lítil í Føroyum, og so er tað eisini lættari at fara á fundir og tosa við ymisk fólk, um eg bógvi onkra aðra staðni. Men sum eg havi víst nú, so eri eg allatíð í Føroyum til ymiskar uppgávur.

KLÁRI IKKI AT KEDA MEG

Tað eru fimm ár síðani fyrsti stuttfilmurin hjá Heiðriki á Heygum varð sýndur í Norðurlandahúsinum. Í dag, nøkur ár og fleiri stuttfilmur síðani, er Heiðrikur á Heygum ein av føroya ídnastu filmleikstjórum og kann sigast at vera ein av ímyndunum av føroyska filmsheiminum.

Ruth Winther Poulsen

Tað var ikki tilvitað, tá Heiðrikur á Heygum fór í holt við filmslistina, men kom heldur sum nakað náttúrligt. Í Føroyum um aldamótíð var einasta upptøkutólið, sum sást, tað hjá SVF, men við Klippfisk vórðu fleiri hurðar latnar upp til tey filmsáhugaðu.

– Tað var faktist tá Klippfisk byrjaði í 2005-2006, at eg fekk møguleika at fáa eitt kamera í hondina. Eg havi altíð verið bergtikin av videoløgum, tá eg var lítill. Eg minnst, at eg hugdi at videoløgum hjá Bjørk. Fyri meg var tað ein opinbering, at mann kann blanda tað visuella og tónleik, og tað helt eg vera ordiliga spennandi.

Í ár eru tað umleið tíggju ár síðani Heiðrikur á Heygum fór í holt við filmslist, og serliga seinastu árinu hevur hann verið nógv frammi við stuttfilmum og videoløgum til eitt nú Byrta og Eivør Pálsdóttir.

Fyrsti stuttfilmurin hjá Heiðriki á Heygum, Mítt rúm, var í 2009 sýndur í Norðurlandahúsinum. Nógv er hent á føroyska filmfestapallinum síðani Mítt rúm, bæði hjá Heiðriki á Heygum og føroyska filmfestaheiminum.

– Tá var tað tann einasti føroyski stuttfilmurin, sum varð vístur tað kvøldið í

Norðurlandahúsinum. Og nú hava vit eina kapping og 10 filmar. Tað er ótrúligt, uppá so stutta tíð er tað bara blást. Um mann hugsar um hvussu nógv er hent síðani 2009, so er spennandi at síggja hvar vit eru um nøkur ár.

Innkeyp við Psycho í høvðinum

Seinasti stuttfilmurin eftir Heiðriki á Heygum er Skuld, sum er endaverkið í leikstjóra útbúgvingini í film-skúlanum Super16. Skuld er ein ræðufilmur og snýr seg um eina føroyska sjúkraisystur, sum arbeiðir á einari útoyggj. Stuttfilmurin er væl móttikin í Føroyum, og tá virðislønir í desember skuldu latast fyri besta føroyska stuttfilmin, fór Skuld við bæði Geytanum og áskoðaravirðislønini.

At gera ræðufilm er ikki bara sum at siga tað, og markið millum ein góðan og vánaligan ræðufilm er hárfínt. Hóast hetta fyri summi sá út sum eitt váðaverk, buðu fleiri seg at vera við at gera filmin hjá Heiðriki á Heygum. Millum danirnar á filmskúlanum var sosialrealisman best umtókta greinin at viðgera. Sosialrealisman viðgerð alskyns sosialar trupulleikar sum eitt nú misnýtslu ella tunglyndi, men hetta fall ikki Heiðriki á Heygum nátt-

úrligt at arbeiða við. Hann metti seg hava arbeitt ríklígt við sosialrealismu, og endaverkið skuldi ikki vera enn ein ferð eftir somu grein.

– Eg havi roynt at tillaga meg tí danska og roynt teirra styrki, men tað hevur aldrin verið mín styrki. Tað interesserar meg ikki. Eg eri ikki áhugaður í veruleikanum, havi altíð verið áhugaður í tí ikki-veruliga, eg havi altíð verið til ævintýr. Øll hava altíð sagt við meg, at tað, sum eg geri er so myrkt, og at eg eri so myrkur, hóast tað ikki er nakað, eg fyrr havi hugsað um. So nú hugsaði eg, at eg fari tað myrka allan vegin. Og tí hugsaði eg, at endaligi filmurin skuldi vera ein ræðufilmur.

Tað krevur nógv fyri-reiking at gera ein ræðufilm, tí sum Heiðrikur á Heygum sjálvur sigur, so er tað “knald eller fald”, tá tað kemur til ræðufilmar. Umframt at hyggja at ræðufilmum, gjørdi hann eisini eitt hefti við øllum tí, sum kundi gera hann bangnan.

– Í eitt hált ár havi eg hugt at tveimum ella trimum ræðufilmum hvønn dag, og

– Í eitt hált ár havi eg hugt at tveimum ella trimum ræðufilmum hvønn dag, og eg bleiv ordiliga snedigur av tí, sigur Heiðrikur á Heygum

eg bleiv ordiliga snedigur av tí. Eg gekk runt og keypti inn við Psycho soundtrackinum í høvðinum, so tað var ein eitt sindur hørð gongd. Og eg avgjórði at finna øll tey vemmiligastu tingini, sum eg eri bangin fyri. Eg havi hugt at myndum og málningum og ljóðum, sum eg hevði hildið verið óhugnalig, og hetta varð alt koyrt í eitt hefti, og soleiðis varð leikritið gjørt.

Fiskasamfelagið Føroyar í sekstíárunum bleiv ramman um stuttfilmin; ein tíð, tá fólk livdu tætt við deyðan og fólk ikki vóru vorðin serliga tilvitaði um umheimin. Serliga uppstillaðar familjumyndir, har øll eru í føroyskum tryggjum, helt Heiðrikur á Heygum vera ræðandi.

– Tað er ikki eitt óhugnaligt tíðarskeið, men eitt spennandi. Tað var ein tíð, har man kundi vera fastur á eini oyggj í fleiri vikur uttan telefon samband. Eg helt tað var ein genial perioda. Hugskotið til stuttfilmin kom